5590 Ն· 1885 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 12 ԲԻՆՁՇԷՄՊԻՀ ՍԷՆԷ 25 ԻՆՃԻ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1885 Ն· 5590

ՂԱԶԷԹԱՆԸՆ ՆԻՍՍԷԷՍԻ 25 ՓԱՐՍ. ՓԻԹԱՊԱՐԸՆ ՃԻԶԼԷՐԻ 25 ԷՐ ՓԱՐՍ.

ԳԻՆԱԹԼԱՐ
Սկսելէ Մեծէ 6
Սկսբ տալէ " 3
Պէր տալէ Ղ-ը-ը-ղ 10
Իլանարը տարէսը 40 Փարա·

ԲՕՍԹԱ ԻՒՃԷԷԹԻ ՊԻԶԷ ԱՇԻՏ ՏԻԲ

Անանուտի Էֆէմերա

ՂԱԶԷԹԱՄԸԶ ՁԸԳԱՐ
Բաղար էրբէրէ , Սալ , Բէնշէմպէ , Ի Ճէ-մա էրբէրէ կէ-նէլէր ·
Ի Զարշէմպէ Ի Ճէ-մա կէ-նէլէրէ պաշէ-ա դէր ուլնաղ ֆէ-ղի վէրէսէր ·

ԳԱԼԱԹԱ ԻԲՍԻ ԽԱՆ ՆԻՄԷՐՕ 4 !

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց· ՓԱՆՈՍԵԱՆ

١٣٠١ ԻԼՈՒԼ ١٢ — ١٣٠٢ ԶԻԼՀԻՃԱՃԷ ٢٤

ԱԶԳԱՅԻՆ

— օ—

ՎԵՐՋԻՆ ՃԻԳ

(Տէ-ռէ Ն-ա-իէ-դ-ի պ-օ-ջ-ի)

Եւ եղեւ զի . . . աննպատակ կա-դ-ա-ր-ի-ն իբր արու , իսկ տիպարա-կան շահախնդրութիւնն իբր էգ մերձաւորեցան , որոց հաճոյալի խառնուրդէն ծնաւ բարձրոճիչ մանկիկն ԲՈՂՈՔ , որ ուղղեցաւ ընդդէմ վաւերացմանն Մակարի ի կաթողիկոսութիւն և որոյ ծնողք ուղղուեցան ի Սպարթապետն յիմարանոց , ոչ իրապէս այլ բարոյապէս : Բայց բարոյականն աւելի կչիռ ունի նիւթին վրայ որ «կոչա ոյժն է» և բարոյականն դատապարտութիւնն աւելի անտանելի է արտասուաց այս ձորին մէջ : Եւ սակայն այդ դատապարտութեան ցաւն ամենեւին ազդեցութիւն չունի բարձրաճիչ «բողոքմանական» Ս-ա-ս-ա-ն հայրին և շահախնդրական մարին վրայ . վասն զի առաջինը՝ ներգործական՝ Արարչէն յանձնարարութիւն ունի ցաւ ազդելու միայն և ոչ ցաւէ ազդուելու , նա ստեղծուած է Հայ մահկանացուներուս ուղղն յոգնեցնելու պաշտօնով , երբ խնդիրն Ս-ա-ս-ա-ն թարգմանութիւններու վրայ է : Դրական զօրութիւնն է իր յատկութիւնը :

Երկրորդը՝ կրաւորական՝ հոգւոյ և մարմնոյ ազդեցական ջղերու ընդարմացման ենթակայ ծնած է , և ինքն իր բնական ուղղամտութեամբ իր այդ բնական ձիրքն արուեստական միջոցներով կատարելագործած է : Այդ միջոցներն են զօրաւոր թոյներ , որք տեսակ տեսակ բոյսերէ կ՚արտադրին , զորս ինք իր պարտէզին մէջ կը մշակէ և որոց դիւաւորք կը կոչուին Շահախնդրութիւն , Ցեղծաւորութիւն , Խաբէբայութիւն , Հայհոյութիւն , Անամօթութիւն և այլն : Իր բուն յատկութիւնն է ժբիտական զօրութիւնը : Այս թոյներն ամիսն անգամ մ՚ի գործ կ՚ածէ մերթ մին միայն , մերթ մի քանին և շատ անգամ ամենի մէկ : Օգոստոս ամսոյ մէջ առաջին չորս տեսակէն ըստ սովորականին , ըստ վերջին տեսակէն քիչ մ՚աւելի փախցուցած է : Եւ որովհետեւ արեգակն երբ Կոյս համաստեղութիւնը մտնէ , իր զօրութիւնն աւելի ազդեցութիւն կունենայ մարդոց , մանաւանդ թունաւորած կրաւորականներու վրայ , ուստի մեր Կրաւորականը յիշեալ ամսոյ մէջ այդ լոյնէն առնելէ ետեւ , Շահ-ա-ի վերարկուին մէջ կը փաթթուի և Եգիպտացի դ-ե-վ-էն-ներու նման կերպարանքն ահեղ և դէմքն անգոյն , աղօտանշմար աչքերն Հայութեան դ-ա-ռ հորիզոնին վրայ յառած կը ցնորի և ամեն կողմ տեսնել կը կարծէ «մարած աստղեր , ագաւոր աթոռներու սիրտեր , Հայոց տուներուն մէջ դագաղներ , գեղեցիկ հոգիներու և յոյսերու կոտրուստներ , ողբարձակ բերաններ , եկեղեցւոյ և խղճի վրայ լինող ապտակներ (!) , ապօրէն կանտիտատներ , մերժուած կաթողիկոսներ» և այլն և այլն : Ցետոյ աստիճան մը կը սթափի և աջ ձեռքին մատերը խաղցունելով՝ կը խաղայ պատմութեան , քաղաքականութեան , դիւանագիտութեան , փիլիսոփայութեան և գիտութեան հետ , կարծելով թէ բոլոր ատենք Սրբոյն Ը-ա-տ-ա-ն-ի Հիւրանոցին խորշերը ծնած մուկեր և հոն մնանող . . . կատուներ , կամ Սրբոյն Մեսրոպայ կրթարանին մէջ թխած հաւի ձագեր են :

Ցնորական երեւոյթները պահ մը կ՚անհետին և թունակուլ հիւանդը , բնութեան օրինաց պահանջածին համեմատ , կրկին տակաւ առ տակաւ կատաղութեան աստիճաններն անցնել , ուր կը տեսնուի իր վերջին ճիգը : Սակայն , պահ մը զգալով որ իր խածնելու փափաքին ենթակայ եղող իրերն երկաթակուռ են , տեսնելով որ այս պարագային մէջ , ինք ոչ այլ ոք է բայց եթէ Ե-զովբոսին օձը , իսկ իր բերանին քաղցրութիւն տուող հիւթն ոչ այլ ինչ է բայց եթէ անփչրելի խարտոցէն պատճառող իր բուն լեզուին արիւնը , ուստի կը թողու իսկոյն անողոքելի երկաթը , չորս կողմ կը յածէ օրհասական ճգնութեամբ տառապող աչքերն ու վերջապէս տեսնել կը կարծէ Հայ ժողովուրդին մէջ «սադաններ , ազգասպան վասակներ , կեղծաւորութեան լեղիով թունաւորուած Կիրակոսներ (այս բոպէիս ինքզինքն յիշած է անշուշտ) , ժողովրդեան ծոցը սնանող սինլբորներ , իժեր , ցած , քսու , մատնիչ և ընտանի դաւաճաններ , (այս ամենն ինք իր անձին և իրեններուն մէջ տեսած է արդէն՝ Աբշալոմ լրագրոյ վերջին դատարման ատեն) : Այս ամենն այսպէս կը տեսնէ :

* * *

Կատաղութեան երեւոյթն ուրիշ կերպարան մը կստանայ վերջապէս իր այդ կրից առարկան անորոշէն յորոշեալ կը փոխուի : Կը կարծէ թէ , մթագին աչքերը փոքր ինչ լուսաւորուած են , որոց ճպռտոտ բիբերուն կը պատահին յանկարծ «դաս մը Հայ դիւանագէտներ , երեսփոխաններ , լրագրապետներ » որք , կը խորհի ինք «վերէն արձակուած ռումբի մը քիմիական բաղադրութեան մէջ ոսկեբորակ , շքանշան պնակէ , փիլիսոփայական քար և ամիսոնի ոգի կը գտնեն» : Կարծես թէ խիստ յաջողութեամբ գրուած ինքնակենսագրութիւն մ՚է այս , զոր յանձն առած է գրել Շահնուրի աղտոտ վերարկուին ծակերէն տեսնող այդ աղտոտ սոփէստէսը : Հոս ՃԻԳԸ կը վերջանայ : Անկատար որոշեալը՝ կատարեալ որոշեալի կը փոխուի :

Հայ դիւանագիտաց , երեսփոխանաց , լրագրապետաց և կրօնաւորաց կրկներեւոյթին մէջ որոշակի կընդնչարէ նախ Ս-ր-ա-ն-ի խմբագիրն և ընդնմին աղօտ մշուշի մը մէջ , Խրիմեան Ս-ր-ա-զ-ա-ն Հայրիկը , որոց պսակաւոր ճակտին վրայ նետել կուզէ իր թունաղեղ լորձունքը՝ անամօթաբար Բ-ա-ղ-ա-ք-ա-ն-ի երազելով անոնց անձին մէջ : Իսկոյն յետոյ ակռաները կ՚երկարէ Մ-ա-ղ-ա-ք խմբագրին , որոյ գարշապարն ուրիշ կերպով թափանձելէ յուսահատ՝ «Փրկիչէն փախած պոռոտախօս մրագիրմը» կը կոչէ զինքը , կարծես այն յարգանաց փոխարէն մ՚ըլլալու համար , զոր կը տեսնէր միշտ առ ինքն յանձին Մ-ա-ղ-ա-ք վեհանձն խմբագրին : Ապա կանցնի Փ-ա-ղ-ա-ն և Ա-ր-ա-ք-ա-ն , որոց առաջինը « խաւարի ծնունդ» մկրտելէ և նոր վեհափառին կաշառեալն հռչակելէ վերջ իր փտած ու ամենաթեթև էութեամբ կը ծանրանայ վերջնոյն վրայ , կարծելով թէ իբր իր հռչակածին նման « ժէզուիթութեան վիժած » փոքրիկ և տկար էակ մը , կարող է մեկ շարժումով սպաննել ու ճզմել զայն : Սակայն իզո՛ւր , կը տեսնէ որ Վեհ-ա-ր կարծած էակը «բազմագոյն դիմակ ունեցող դիւանագիտութեան և իրաւամարտ իմաստակութեան նշանները ցոյց տուող» հսկայ մ՚է , զոր սպաննելու համար չեն զօրեր , ոչ միայն Շահնուրի աղտոտ վերարկուին մէջ փաթթուող սոփէստէսի բաբելոնեան լեզուով հայհոյութիւնք , այլ նաև յառաջընթաց եղող Ցի Վէվ Շա տառերով կնքեալ գերեզմանին թունաւոր դիակը : այլ նաև այս վերջնոյն դատապաշտպանելու համար Իզմիրի Ցոյն հասարակութեան բերանին մէջ ձուլուած սիսեռնային ռումբերն ու գնդակները՝ որք յանձնարարուած են Սուրբ Ստեփաննոսի Հիւրանոցին դիւանագիտաց կողմանէ , դիւանագէտներ՝ որք համայն ազգն օտարին առջև ծաղր ու ծանակ ընելէ և մերմէջ խռովութեան հունտեր ցանելէ ետև՝ անպատիժ մնալու բարերաղութիւնը պիտի ունենան կարծեմ :

ԱՆՑՈՐԴ

Իզմիր 6 սեպ· 1885

Իշպու քէմալի մէհմունիյէթլէ տէրճ իթտիկիմիզ պէնտի օգուտեան զաթլար , սայիր տէֆա օգումագլըզ տախի շիւրէսիզ օլարագ արզու իտէճէքլէրինտէն , վագըթլարը միւսաատէ իթտիքճէ , թահրիր ու իրսալէ հիմմէթլէրինի , Անցորդ էֆէնտիյէ ըէճա իտէրիզ :

ԹԷՂՐԻԶՏԷՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

. . . Միւէլլիֆ ·

Ղազէթայի միւթէպէրինիզին 5576 նիւմէրօլու նիւսխէսինտէ , « Տահա Զօճուգ տուր » պէնտինիզ տէվամի իսէտէ , իլէրտէ նէ տիյէճէկինիզի պիլմէէիզ , բօսթամըզ կէլտիքճէ օգուեապիլիրիզ օլ պէնտին գուսուրունու . Ֆիլ հագրգա չօգ տօղրուտուր , միլլէթիմիզին կիւնտէն կիւնէ կէրի կիթմէսինէ սարլ սէպէպ շու տուր քի , գապահաթըմրզը աչէնէն ֆաշ իթմէեօրուզ , « նէ՞ լազըմ , ատամ , ալէմէ ճէլլատ լազըմ , պի՞զ մի օլտուգ » տիեւրէք . Ֆագաթ , պու կիտիշիմիզ եանլըշ տըր , վէ պիզ հիչ պիր վագըթ իլէրի կիտէմէյիզ , իսթէրսէ տիւնեանին էն պիրինճի միլլէթլէր սըրասընա կէչսէք պիլէ , մատամ քի պիզտէ , իյի վէ ֆէնա ատամլարը հեր քէսէ պիլտիրմէք գաիտէսի օլմատըգճա . իմտի , օղուեարագ շու սաթըրլարընրզը , « Պէչ ալթը այտան պէրու , կէրէք պէյնէլ խալգ , վէ կէրէք ղաղէթալարտա , Տնտես· խորհուրդա տայիր օլուպ , վէ էզհանը ամ· մէեի թախտիշ իտիճի պիր վագտա սէօյլէնմէքտէ վէ օգունմագտա տըրնասըլ քի , պիտտէֆաթ , պիզ տախի զիքը ու իշար իյլէմիշիզ տիր , հալ պու քի , հալէա պու կիւնէ գատար , նէ պիր թարաֆըն գապահաթը օլմասընա , վէ նէտէ տիկէր Խարաֆըն իֆթիրաճը պուլունմասընա , սապրգ Քազ· Ժողով թարաֆընտան պիր գարար վիրիլմէմիշ տիր . . . »

. . . Միւէլլիֆ , զաննըմ խաթրընրզտան չըգմըշ օլմամալը տըր , պունտան 7–8 սէնէ էվվէլի , պինտէմէյիզ , իսթէրսէ տիւնեանին էն պիրինճի միլլէթլէր սըրասընա կէչսէք պիլէ , մատամ քի պիզտէ , իյի վէ ֆէնա ատամլարը հեր քէսէ պիլտիրմէք գաիտէսի օլմատըգճա . իմտի , օղուեարագ շու սաթըրլարընրզը , « Պէչ ալթը այտան պէրու , կէրէք պէյնէլ խալգ , վէ կէրէք ղաղէթալարտա , Տնտես· խորհուրդա տայիր օլուպ , վէ էզհանը ամ· մէեի թախտիշ իտիճի պիր վագտա սէօյլէնմէքտէ վէ օգունմագտա տըրնասըլ քի , պիտտէֆաթ , պիզ տախի զիքը ու իշար իյլէմիշիզ տիր , հալ պու քի , հալէա պու կիւնէ գատար , նէ պիր թարաֆըն գապահաթը օլմասընա , վէ նէտէ տիկէր Խարաֆըն իֆթիրաճը պուլունմասընա , սապրգ Քազ· Ժողով թարաֆընտան պիր գարար վիրիլմէմիշ տիր . . . »

. . . Միւէլլիֆ , զաննըմ խաթրընրզտան չըգմըշ օլմամալը տըր , պունտան 7–8 սէնէ էվվէլի , պինտէ էֆէնտիյէ , օլ ԸՆԴՀ· Ժողովտա քի , սիզատ իրրև երեսփոխան , միլլէթ թարաֆընտան օթուրմագտասընըզ · Միլլէթ իչին օլ օթուրտուղունուզ աթոռլար դէճ սաեքլրը · բաթրիգ էֆէնտինինտէ , ատենապետինտէ , ատենադպիրինտէ , Քաղ· Ժողովունտա , թէքմիլ երեսփոխանլարընքինինտէ · Պիրիրիմ , պիրազ ա-ճայիպ կէօրիւնէճէք պու եազըշըմրզ իսէտէ , միլլէթ մէնֆաաթ իչին , գուլ գուրպան օլտուղունուզու պիլէրէք , վէ պու կիւնտէ , չու եօգարքի սաթրրլարընրզը , ղաղէթայի միւթէպէրինիզին սիթունէլէրինտէ , հէման քէնտի էֆքեարընրզը ալէմէ պիլտիրտիկիւիզտէն տօլաեը , ճէսարէթ ալտըմ պու սաթրրլարը եազմաեա : Պու կիւն հէր իքիսիտէ հայեաթտա , վէ հէր իքիսիտէ օլ Պատկ· ԸՆԴՀ· Ժողովուն պիրէր կիւիւ վէ միլլէթբէրվէր զաթլար տըրլար · պիրի չօգ միւհթէրէմ ռուհանի · օլ պիրիտէ չօգ վէ չօգ ազգասէր ճիսմանի զաթ տրր , եանի պիրի Արժ· Մկրեան հայր վէ օ պիրի Մեծ· Ս· Բարաղեան էֆէնտի · մանիմտիւր քի , Մկրեան հայր , միւթէվէֆա Ներսէս սրբազանրն բաթրիգ լիկինտէ , բաթրիգ վէքիլի իտի (պիզտէ օլ վագըթ , ատամ գրթըրընտա , Իսթանպօլուն պիւյիւք պիր թաղր թարաֆընտան երեսփոխանի թիթիսապ օլունմուշ իտիք) · Ս· Բաղեան էֆէնտի , ԸՆԴՀ· Ժողով իչինտէ , պօրազան բէրտէսի եիւքսէք սէս իլէ , Ֆ-ր-է-է-ա-ն դ-ր-է-ա-ն դէր , վէ Մկրեան հայրտա , դ-ա դ-ր-է-ա-ն-ն բեեէ-ի վ դ-ա-ղ դէր տէտի , պիլի՞ըմիսինիզ , օլ կիւնիւ երեսփոխանլար ալթիսսթ , պիրիտէ պիզ , վա՛յ նէ՞ տիմէք տիր , պէօյլէ զըրպարտութիւն օլամազ , պունու գապուլ իթմէ յիզ , պու ընդհանրութիւնա այիտ տիր , եօգ քի Տ· Մկըրեանրն չսխսընա · քննիչ ժողովար , պիլմէմ 7–8 սէնէնին սէօզիւ տիւր , երեսփոխանլարընրն իչինտէն 10–15 քիչի պիր բողոք , պիրիտէ պիզ հա՛ , Դիւանա « քննութիւն կուզենք , յանցաւորը պատժուի , զրպարտիչը հեռանայ ազգային գործերէն և այլն , և այլն » · պէքլէտիմ քի քննութիւն օյանագ , վէ , եա Մկրեան , վէ եա Բաբաղեան ալէմէ տուեուրաճագլար քի , Մկրեան պաթագխանէ եաբմըշ բաթրիգխանէի , վէ եա Բաբաղեան զրպարտութիւն իթմիշ տիր Մկրեան հայրա , վէ եա խօտ թէքմիլ միլլէթին , բաթրիգ վէքիլինէ տէյի , պիր այ , իբի այ , պիրտէ պագտրգ քի , Մկրեան Մանչէսթէրէ առաջնորդ կէօնտէրիլտի · գապուլ օլունմաեաք կէրի կէլտի , վէ Մըսրա կէօնտէրիլտի , Մեսրոպ եպիսկոպոսն հիսապլարընա պագմաեա , պու պիզիմ պաթագխանէ մէմուրու տուր հա՛ կէօնտէրիլէն · Պիրտէ արգասընտան խապէր ալտըրգ քի , Ս· Բաղեան էֆէնտիտէ Պէրլինէ կէօնտէրիլտի , պէնտէ օլ վագըթ , քէնտի քէնտիմէ , պէօյլէ դէճ աթոռա պիզիմ օթուրմամըզ ճայիզ տէկիլ տիր տիյէրէք , վէ քէնտի իսթիֆամը վիրէրէք պըրագտըմ օլ երեսփոխանլըգ դէճ աթոռունու քի , պու կիւնէ գատար պէնիմ իչին դէճ տիմէք տիր · Իմտի , նէ՞ թէճճիւպ իտիեօրսուն շիմտիեէ գատար Զօպանեան Միհրան էֆէնտինին ալէյհինտէ Տնտեսական խորհուրդ թարաֆընտան զուհուրա կէլէն սուչի զանրը , սահիհ եա զայրի սահիհ օլմասընա տայիր պիր գարար , վէ պիր իլամ վիրմէտիքլէրինէ · իմտի , Ս· Փափազեան էֆ· զրպարտի՞չ միտիր , սերպէսթճէ հէր պիր ԸՆԴՀ· Ժողովտա կէլիրսէ , թրպագրսը Մըկրրեան հայր պաթագխանէ՞ ըէյիսի միտիր , քիմ տուչտու , գապահաթ քիմէ՞ օլտուղունու , թրպագրսը տըր պու կիւն Զօպանեան Միհրան էֆ· իչէ Սարաֆեան Միքայէլ էֆ· իչէ · պէնտէնիզ Իսթանպօլտա օլտուղումմ վագրթ , պիր Տնտեսական խորհուրդուն իչինտէն * * * իսմինտէ պիրի , պիր 20–30 լիրա գատար զիմմէթինէ կէչիրմիշ իտի , ուֆագլըզը եօգմուշտա , ալէլ հիսապ խարճլըգ իչին ալմըշ իմիշ , հէր նասրլ իսէ , խապէրինի ալտըմ , եանի օնուն իչին խապէրինի միրտիլէր պանա քի , օլ վագրթ Տնտեսական խորհուրդա պիզտէ միւնասիպ կէօրմէքտէ իտիլէր , գօրգուլարընտան խապէր միրտիլէր , պիզտէ բաթ կէլտիկիմիզ ատէմէ , տուչտունո՞ւզ մու , * * * 30 լիրա ալմըշ տէյի , հէր նասրլիսէ , անը կէթիրտի միրտի , տէտիլէր , պիլմէմքի սահի՞հ մի իտի , եօգսա ղ՞այրի սահիհ մի իտի · քի օնտան * * * էֆէնտի իտարէսինէ կիրտի քի , այտա 15 լիրա իլէ * * * էֆէնտինին իտարէսինէն պրագրլտը ... չու հալիմ իլէ , կէրէք Թաղական խորհուրդլարտան , վէ կէրէք միլլէթ Հոգաբարձութիւնլարընտան , նիչէ նիչէ պէօյլէ բարալար պօղաղլարա կէչմիշտիր պիրիրիմ · հա՞նկըսընը ալէնէն ըէզիլ իթտիլէր , հա՞նկըսընը միլլէթ իշլերինտէն թարտ իյլէտիլէր , իչթէ հէր կիւն ումում միլլէթ Բաթրիգխանէսինէ պաթագխանէ տիր տիեէն , սիզին իլէ պէրապէր երեսփոխան օլուպ , պասպարապար օլ քիւրսիսինին իւզերինէ օթուրմագտատրը , պունուն կիպի , քիլիսէտէն մամ չալան Թաղ· խորհուրդ ազասը թուքթուլուպ տէրտէր վարդապետ ժողովուրդ իւզերիմէ հիւճում իթմիշ տիրլէր քի , ամա՛ն , այըպ տըր , սէս չըգարմա , նէ՞ լազըմտըր , Ալլահտան պուլսուն տէմիշլէր տիր · հէլէ քի , խասթախանէտէ թուքթուլանը , մէէմուրիյէթինտէն չըգարապիլտիլէր , օ տախի պէրէքէթի վիրսին քի , քէնտիլէրէ այըպ սայտըլար պէօյլէ պիր իչի գարամաեա , պիրի հէման օլ խասթախանէտէ էօլտիւ , վէ տիկէրիտէ պիլմէյիզ Ամերիգանըն գանդի քէօչէսինտէ թիւնէմէքտէ տիր · էկէր պունլար ճէզալարըյլա վագթինտէ էհալիեէ իլան օլսա իտի , օլ երեսփոխանլըգ քիւրսիսիւնտէ , վէ օ թաղական օտալարընտա , վէ ընկերութիւնլարտա , սահիհ ազգասէրլէր կէօրիւր իտինիզ , նասրլ քի սիզ վէ սիզին կիպիլէր , օլ Մ· Ֆ· կիպի ատի պիր ատամը , երեսփոխանլըգ քիւրսիսինտէ երեսփոխան տէյի գապուլ իտիպ օթուրթուրսունուզ քի , Մայր եկեղեցի մէքթէպինին Տեսուչ·նտան (Աբրահամ Տամկաճեանը հոգաբարձութիւնու վագթընտա) « Հայկ Դիւցազն » խաթէր , կէօթի·բիւր իքի մէճիտիեէ սամար , սոնրա իսթէնիլտիկինտէ , եօգ տուր տէր , էյ , պէօյլէ ատամ երեսփոխան տէյի կ՚ելիպ օթուրուրսա , քէնտիսինի պիլէն , վէ միլլէթ ղայրէթինի չէքէն ատամ , էօյլէ հէրիֆլէր իլէ , նիճէ՞ օթու-

բուպտա միլէթ վէ տէվլէթ խայրընը տուշիւնէպիլիր. իմոի . . . միւէլ-լիֆ, չալբշըն պիւթիւն ալէմէ ֆահշ իտին օլ միլլէթ խայինլէրինին հալ ու ահվալինի, թէքմիլ միլլէթինին սաատէթինի արզու իտէնլէր, սիզին իլէ պէրապէր տիրլեր, էմմա, պու կիւն աղբմըշ օնլարըն սաեքսը, զա-բարը եօգ տուր, պիր կիւն միլլէթ մութլաղա տուեաճագ տըր սիզին միլլէթճէ զայրէթ վէ մուհապէ-թի իչին եազմըշ օլտուզունուզու, վէ սիզին իմինիզ ալթուն եազըլար իլէ եազըլըպ էպէտի գալաճագ տըր, եա՛զըն, եա՛զըն, էէրնէ քի միլլէ-թիմիզ իչին խայրը իսէ հէման եա՛-զըն, «ալըգ պիրմէզ իսէ, խալիգ պիլիր, տէմիշլէր»։

Մ.-ԶԻԵԷՐԻԷՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ.

Եարընն Ընդհանուր ժողով թէ-ճէմիւ իտէճէք տիր. ֆազաթ, սէօյլէնտիկինէ կէօրէ, օլ պիր թա-գըմ ճահիլ վէ պօշպօղաղլարընն խա-ֆիֆիլիքլէրինէ պիր սէրմայէ վիրիլ-մէմէք նիյէթի մէմնուհէսիլլէ, կա-թողիկոս մէսէլէսինէ տայիր միզա-քէրաթա միւսաատ իտիլմէմէսինէ, Խառն ժողով իլէ սրբազան Պատրի-արք հազրէթլէրի թարաֆընտան գարար վիրիլմիշ տիր։

Նու գարար սահիհ օլտուղու թագտիրտէ, զաեէթլէ ագբլանէ վէ մէահէ չայեան պիր թէտպիր սաերլսա սէզա տըր։

ՄԱԹԷՄ

Մա թէէսսիֆի ազիմ, քիլիսէ վէ մէքթէպլէրիմիզին էմէքտարը օլուպ, վէ քէնտի էմ-նիյէթէ վէ սատագաթա տայիր օ-լան խասսէսի իլէ, հէր քէսին հիս-նի իէվէճճիւհունիւ գազանմըշ օ-լան, վէ Պապա թէսմիյէ օլունուպ քիլիսէ բանկալարընտա մում սա-թան Մանուկ ազանըն տախի վէ-ֆաթ իլէտիկի. մա թէէսսիֆ խա-պէր ալընմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՑԵԼ։

—o—

Եէրիմիզ միւսաատ իթմէտիկին-տէն, տիւնտէն գալմըշ օլան հավա-տիալէրի պու կիւն պէեան իտէրիզ։ Լա թիւրքիտէն թէրճէմէ օլուն-մուշ տուր։

«Տիւնքի կիւն Տէրսաատէթտէն, ասաքիրի Շահանէ սէվգ օլունտու-զու միւթէվաթը օլմուշ տուր։

«Մայիս մաթը մէվսուդամըզա նէ զարէն, հիւքիմէթի սէնիյէ, պու խուսուսունտա հէնուզ պիր գարար վիրմէմիշ տիր։ Իւչ տէօրթ թապուր ասաքիրի Շահանէ, ճիւմա իրթէ-սի կիւնիւ, հուտուտա միւթէվէճ-ճիհէն, Լիտիրնէտէն հարէքէթ իթ-միշ տիր։ Շիմոիլիք հուտուտ գօր-տօնունա թագվիյէթ վիրմէք իզ-դէ, անլէրին ազբպինտէ, պիր գաչ թապուր ասկէր տահա հարէքէթ իտէճէք տիր։ Հիւքիմէթի սէնիյ-եէնին շիմոիլիք պիր մէսլէքի ինթի-զարքեարանէտէ պուլունուպ, Պէր-լին ահանամէսինէ վագը իմզա իտէն տէվլէթլէրէ, բազար կիւնիւ կէօն-տէրիլէն նօթանըն ճէվապը իզ-դէրինէ հարէքէթ իտէճէկի, գարարի ահվալտէն անլաշըլմագտա տըր։

«Լիտիրնէ վիլայէթի ճէլիլէսի հու-տուտունտա ասաքիրի Շահանէ իլէ բրէնս Ալէքսանտրըն գօմանտասը-տա պուլունան Ռումիլիի շարգը մի-լիս ասկէրի պէյնինտէ պիր միճա-ատէլէ վուգու պուլտուղունա տայիր տիւնքի կիւն տէվէրան իտէն չա-յիա, պիզճէ պի էսաս կիպի կէօ-բինմէքտէ տիր, պիր եանլըշլըգ հասէպիլէ, թարաֆէյնտէն պիր գաչ էլ թիֆէնք աթըմըշ օլմասը իհթիմալտէն իսէ տէ, մունթազամ պիր մուհարէպէ վուգուի խապէրի պիզճէ իհթիմալտէն պահտ տիր։

—Իսթանպօլ զազէթասընտա օ-գունմուշ տուր։

«Պուլղարիսթան իտարէյի հաս-պիյէէսի թարաֆընտան վիրիլէն էմր իւզէրինէ, Սօֆեա, վէ Բլէվնա, վէ Սէլօնիկա, վէ Լօֆճա, վէ Նուսու-տա պուլունան ասաքիրի մուվազ-ֆաֆ, իբի կիւնտէն պէրու Ֆիլի-պէլեէ տօղրու հարէքէթէ գըեամ իթմիշլէր տիր։ Ուսմամ բէտիֆլէր սիլահ ալթընա տավէթ օլունմուշլար տըր։ Վարնա վէ Թունա սէվահիլի պօեունճա պուլունան պէօլիքլէրէ տախի, օլ թարաֆա կիթմէք իզ-դէ էմր վիրիլմիշ տիր։

«Պուլղար ասաքիրի, հէր պիրի տէօրտը պէօլիքտէն եիկիրմի տէօրթ թապուր բիեատէ, վէ տօ-գուզ թապուր սիւարի, վէ օն իբի պաթարեա թօր, վէ տէօրթ պէօ-լիք ասաքիրի սանանիյեէտէն ի-պարէթ օլուպ, վագթը հազրտա օն եէտի պին ալթը եիւզ եէթմիշնէ ֆէր իսէ տէ, հարպ զուհուրինտէ էլլի իբի պինէ իպլաղ օլունապի-լիր։ պունտան օթուզ ալթը պինի սէֆէր պէր տիր։

«Բէտիֆ վէ միւսթահֆըզ սէք-սէն պինէ պալիզ օլապիլիր։ Թու-նատա Պուլղարիսթանըն իչ զըթա հարպ սէֆինէսիյլէ, թօբ իլէ թէճ-հիզ իտիշմիշ տէօրթ զըթա վաբօր վէ պիր քիչիք սէֆինէ, վէ բրէն-սին բիւքիպինէ մախսուս պիր վա-բօր, վէ իւչ նագլիյէ մավունաը պուլունուպ, իշպու սէֆայինտէ, օն իբի զապիթ վէ իբի եիւզ թայի-ֆէ պուլունմագտա տըր։

— Ֆար տիւ. Պոսֆօրտա օգուն-մուշ տուր։

«Ֆիլիպէտէ 6000 Պուլղար աս-կէրի մէվճուտ տուր. բրէնս Ալէք-սանտր տիւնտէն (բազար իրթէսի կիւնիւ) պէրու Ֆիլիպէտէ տիր։ Շարգը Ռումիլի վիլայէթինին մէճ-լիսի ումումիսի ագտը իճթիմա իլէ, Պապը Ալիյէ պիր թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ օլունմասընա, վէ իշ պու թէլէկրաֆնամէ իլէ, վիլայէթին Պուլղարիսթանէ իլթիհաղընըն թաս տիգ պույրուլմասընը, հիւքիմէթի Մէնիյեէտէն իսթիրճաաընա. վէ եօգ-սա, հիհայէթ տերէճէյէ գատար հէր պիր ֆիատաքարլըղա հաղբը օլտուգլարընը պէեանընա գարար վիրմիշ տիր։

«Ասաքիրի Շահանէ հուտուտա թէճէմմիւ իթմիշ տիր. հէր նէ դա-տար տավխիի վիլայէթէ կիրիպ ի-ատէյի ասայիշ իտէպիմէք իչին, տերէճէյի քիֆայէտէ խսէտ, հէ-նուզ հարէքէթ էմրի ալմամըշլար տըր։

«Ֆիլիպէյէ միւթէվէճճիհէն, Լ-տիրնէտէն 19 թապուր հարէքէթ իթմիշ օլտուղու խապէր ալընմըշ տըր։

«Պալէատ պահս օլունան թէ-լէկրաֆնամէյի, Պապը Ալիյէ, բրէնս Ալէքսանտր քէշիտէ իտիպ, պիհու-տէ եէրատ գան տէօքիւմմէսինի արզ իլլէմիշ տիր։

—Իսթանպօլ զազէթասընտա օ-գունմուշ տուր։

«Պուլղարիսթան բրէնսի Ալէք-սանտր, հիւքիմէթի Սէնիյեէյէ պիր թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ իտիպ, ումում Պուլղար միլլէթի թարա-ֆընտան արզու օլունան իթթիհա-տըն թաստիգ պույրուլմասընը բէ-ճա, վէ աքսի թագտիրինտէ, միլ-լէթի մերգումէնին թէրքի սիլահ իթմէնէճէկինի իպնա իլլէմիշ իմիշ։

«Պապը Ալինին ճէվապը մալիմ տէկիլ տիր։

«Պուլղարիսթան վէ Շարգը Ռու-միլի վիլայէթի տախիլինտէ զու-հուր իտէն ֆէսատը, Մաքէտոն-եաեա տախի սիրաեէթ իլլէտիկի յաեի ալմուշ իսէտէ, տիւն ագշամ (եանի բազար իրթէսի ագշամ) վի-ռուա իտէն թէլէկրաֆնամէլէր, իշ-պու չայիտաեր եալանա չբգարմըշ-լար տըր։

«Պուլղարիսթան վէ Շարգը Ռու-միլի վիլաեէթի հավատիսի, Ռթի-նաեա ադս իլլէտիքտէ, ֆէվգ էլ զաեէ թէէսսիր հասըլ իլլէտիկի, ա-լինան թէլէկրաֆնամէլէր մաէլլէ-ռինտէն անլաշըլմըշ տըր։

«Էհալի, բիւր հիտտէթ սօգագ-լարա ատէօքիւլուպ, Եունան ասկէ-ռինի տաղբթմըշ օլան վիւքէյլի հաղբրէ ալէյհինտէ չէտիտ նիւմա-յիշլէրտէ պուլունմուշլար տըր։ Բէ-յիսի վիւքէյլա միւսիւ Տէլիեանինին խանէսի բիչկեահընա թէճէմմիւ ի-տէն խալգ, բէնճէրէլէրինի թաշա թուրթմուշ տուր։

«Էվրօպատա քէշթ ու կիւզար ի-տէն բէյիսի վիւքէյլա սապգ մի-սիւ Թրիգուբի, խապէր ալըր ալ-մազ ավտէթէ չիթապան օլմուշ տըր։

«Պաշ վէքիլ միւսիւ Տէլիեանի թարաֆընտան, Տանիմարգանըն բէսի իսարէսինտէ պուլունան գրա-լը Եօրկիսէ միւթէատտիտ թէլէկ-բաֆնամէլէր կէօնտէրիլմիշ օլմազլէ, գրալը միշարիլէյհին տախի, պի-լա իմհալ Ռթինաեա ավտէթ իտէ-ճէկի մէէմուլ ատտ օլունմագտա տըր։»

—Դօնսթանթինօբօլիս զազէթա-սընտա օգունմուշ տուր։

Ֆիլիպէ վալիսի, էհալի թարա-ֆընտան հուտուտա գատար կէօ-թիւրիլիպ, թէպեիտ օլունմուշ տուր, Ֆիլիպէտէքի հիւքիմէթ գօ-նաղը խարապ իտիլմիշ տիր, Պուլ-ղարիսթան իթթիհատը իլան օլու-նուպ, ասայիշ վէ ինթիզամ պէր քէմալ օլտուղու հալտէ, բրէնս տա-խի ֆարթը խահիշլէ Ֆիլիպէեէ տա-վէթ օլունմուշ տուր։ Ֆիլիպէտէքի հիւքիմէթի մուվագգաթա, ումում Պուլղարլարը, վաթանը միւշթէրէք-լէրինէ վազիֆէլէրինի իֆաեէ տա-վէթ իյլէեօր։ Շարգը Ռումիլի աս-կէրի, ասկէրի նօգթալարա մէթա-նէթ վիրմէքտէ տիր, ասաքիրի մէր-գումէ, բրէնս Ալէքսանտրըն իմա-բէթինի իլան իթմիշ, վէ Թրընօվա վէ Սօֆեատա շէնլիքլէր իճրա օ-լունմուշ տուր։

«Պէրղօստաքի Պուլղար ասկէրի, ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ, միւզիգա իլէ քիլիսէեէ կիտիպ, իճրայի իպա-տէթատէն սօնրա, իլանը իթթիհատ իթմիշ, վէ պատէհու խալգ միւհէյ-եիճ շարզըլար իլէ սօգազլարը աս-լաշմըշ տըր։

Պէրղօստարի տիւէլի էճնէպիյէ գօնսօլօսլարը, իշպու վագաաեր բը-բօթէսթօ, վէ հիւքիմէթի ճէտի-տէեի թանըմարզղլարընը, իճապ իտէնլէրէ թէպլիղ իթմիշլէր տիր. գօնսօլօսլարը, սէֆարէթլէրինէ քէ-շիտէ իթտիքլէրի թէլէկրաֆլար, Պուլկար թէլէկրաֆխանէլէրինտէ գապուլ օլունմամըշլար տըր։

Հիւքիմէթի մուվագգաթա, մէ-էմուրինի սապրգաեա իթաաթ իթ-մէկէ, էհալիեի տավէթ իտիպ, մէ-էմուրինի մերգումէեէ իթաաթ ի-տէն էշխասըն, տերհալ գուրշունա տիզիլէճէկինի իլան իթմիշ տիր։

«Պէրղոս իլէ Տէրսաատէթ արա-սընտա իշլէմէքտէ օլան Տամասքինի նամ եունան վաբօրու, Վարնատան ասկէր նագլի իչին, հիւքիմէթի մուվագգաթա թարաֆընտան թէվ-գէֆ գելընմըշ տըր։

—Իբի մահ միւտտէթլէ թաթիլ օլունմուշ օլտուղու հալտէ, իբի կիւն սօնրա մաղհարը աֆվը տալի պույ-րուլմուշ օլան Մօնիթէօրտէ տախի չու աթիտէքի օգունմուշ տուր։

«Շարգը Ռումէլի վիլայէթինին Պուլղարիսթանա իլթիհագընը, տիւ-էլի մուաղզամատան լուչ իմբէրա-թօրլուգլարընը թաստիգ իթմիշ օլ-տուգլարընա տայիր Սօֆեա թա-րիգիյլէ ալընան պիր թէլէկրաֆ-նամէնին միւնտէրիճաթընը թաս-տիգ իտէր հիչ պիր խապէր ալը-նամամըշ տըր։

«Տիւնքի կիւն թէճէմմիւ իթմէ-սի միւսամմէմ օլան միլլէթ մէճլի-սինին միւզաքէրէսինէ, էվվէլա բը-բէնս Ալէքսանտր, պունտան սօնրա նէ իւնվան իլէ զիքը օլունմասը լա-զըմ կէլտիկի, սանիեա Պուլղարիս-թանընն մագարրը իտարէսի Սօֆեա մը եօգսա Ֆիլիպէ կէ մի իթթիհազ օ-լունմասը մէսէլէլէրի արզ օլունա-ճագ իմիշ. մէպուսանընն էքսէրիսի, Ֆիլիպէնին մագարրը իտարէ օլմա-սը Թերճիհ (իւսթիւն Թուրթմագ) իտիեօրլար իմիշ։»

—Իսթանպօլ զազէթասընտա օ-գունմուշ տուր։

«Շարգը Ռումիլի հուտուտունտա թէհաշշիւտ իտէն ասաքիրի Օսմա-նիյեէնին հարէքէթի թէճավուզիյեէ եէ իպթիտար իթմէլէրի էմր օլուն-տուղու, կէչէն ագշամ տիպլօմասի մէհաֆիլինտէ չայի օլմուշ տուր։

Ֆէրիդ Օսման բաշա, օն սէքիզ թապուր բիեատէ, վէ պիր մրգտար սիւարի. վէ թօրլար իլէ Ռումէլիի Շարգը վիլաեէթինէ տուխուլ իթ-միշ, վէ արզատան գուվվէթ իլլ զահր տախի սէվգ օլունմագտա պու-լունմուշ տուր։

Պու խուսուստա, մագամը վա-լէսայի սէրասկէրիտէն, պիր իլանը բէսմի պուլունմատրզը ճիհէթլէ, իշպու իտապէրլէրի, իհթիեաթ իզ-դէ պէեան իտէրիզ։

Մուսթաֆա բաշա քէօբրուսինտէ ասաքիրի Շահանէ թէհաշշիւտ իթ-մէքտէ տիր, շըմէնտֆէր գաթար-լարը, ասկէր, վէ միհիմմաթ, վէ էտէվաթը հարպիյեէ իլէ մալամալ օլտուգլարը հալտէ, էտիրնէտէն միւթէվալիյէն հուտուտա կիթմէք-տէ տիր։

Զարշէմպիհ սապահը, սիրքէճի-տէն, իբի եիւզ էլլի նէֆէր, բօս-թա գաթարբյլա, Խատըմ քէօրիւ-նէ վէ Զաթալճաեա ազիմէթ իթմիշ տիր։

Պիր միւշիրին էրքեանը հարպ իլէ պէրապէր էտիրնէեէ կէօնտէրիլիպ, սէֆէր պէր ասկէրին գօմանտանը-ղընը տերիհտէ իտէճէկի մէվուզ-գան պէեան օլունուր։

Թարիգ զազէթասը, ասաքիրի Շահանէյին, խաթթը իմթիեազը կէշմէկէրինին ասը օլմատըղընը ի-շար իլլէմիշ տիր։

—Ռուսիա իմբէրաթօրունուն ամ-միսի կրանտիւզ Միշէլին, գարիպէն Դարսա կիտիպ, պիր գաչ կիւն օրա-տա գալաճաղը հավատիատէն տիր։

—Արապ թապեաեր իսթիլա իթ-միշ օյան Ռումանիա ասկէրինին, մէվլրի մէզբիւրու թախլիյեէ իթ-տիկի (պօչալթըզը), պունտան էվ-վէլ խապէր ալընմըշ իսէտէ, պու-նուն ասը եօգ իմիշ։

—Թրապզօնտան էրզրում օյան արապա եօլունուն պաղը մահէլլէ-րի, զիեատէճէ եազան եազմուբ-լարտան պօզուլմուշ իսէտէ, տեր-հալ ամէլլէ չբգարբլարագ, օրալար-տա՝ երինէ արտպա իշլէեէ պիրիր սուբէթտէ պաշգա եօլլար աչտը-բըլտըզը հավատիատէն օլտուղու կիպի, Ռուսիա վէ Իրան հուտու-տունտա, խայլի վագբթլարտան պէ-րու հայտուտուգ իթմէքտէ օլան, Վէրտի օղլու Ֆախրի իլէ ավնէ-նէսինին, ազուսթոս ավախբրընտա թէրեէլէնտիկի տախի հավատիատէն տիր։

—Էշգբեա թարաֆընտան թէշ-քիլ օլունան իտարէյի մուվագգա-թա, շարզը Ռումէլի վիլաեէթին-տէ, իտարէյի էօրֆիյեէ իլան իյ-լէմիշ տիր. հիւքիմէթի սապգա մէէմուրլարընա իթաաթ իտէն էշ-խաս գուրշունա տիզիլմէք թէէլի-քէսինտէ տիր։

Մէէմուրինի ճէտիտէ թարաֆընտան թաստիգ օլունմաեան մուհար-բերաթ, գօնսօլօսլարա վէ տիւէլի էճնէպիյեեէ այիտ տախի օլալար, բօսթա վէ թէլէկրաֆխանէլէրտէ գապուլ օլունմամալարը էմր օլուն-մուշ տուր։

Ագշամ ալաֆրանկա սաաթ սէ-քիզտէ, բշբգլարընը բեամիլէն սէօն-տիւրիլմէսի, վէ մէէմուրիյնի աս-ասկէրիյեեէտէն բուխսաթնամէ ա-լընմագ սըզընը սօգաղա չբգբլմամասը թէնպիհ օլունմուշ տուր։

Հէր պիր գասապատա կէօնիւլլիւ տէֆթէրլէրի թանզիմ օլունուպ, եէնի թայեին օլունան միւտիրլէր, իշպու կէօնիւլլիւլէրէ «եա հուրրիյ-եէթ, վէ եախսօտ մէվթ» իպարէ-սիյլէ պայրագլար թէվզի իթմիշլէր տիր։

Հիւքիմէթի մուվագգաթա թա-րաֆընտան, Ֆիլիպէտէքի բիւսուսու-սիթթէ հասըլաթը թէվգէֆ օլուն-մուշ տուր։

—Լօրտ Սալիզպըրի, Ֆրանսատա վագը Տիյէբ սայֆիյեէսինտէ պու-լունտուղու հալտէ, Շարգը Ռու-միլի իխթիյալընընն խապէրինի ալ-մասը իւզէրինէ, տէրագապ Լօնտ-բաեա ազիմէթլէ, գապինէ մէճլի-սինի տավէթ իթմիշ տիր։

Ինկիլթէրրա սէֆարէթի, հէնուզ Լօնտրատան հիչ պիր թալիմաթ ալ-մամըշ տըր։

—Դօնսթանթինօբօլիս զազէթա-սընտա օգունտուղունա կէօրէ, Պուլ-ղարլար, Ֆիլիպէտէ միթէվէֆա Մ. Զարիֆինին թէէսիս իթմիշ օլ-տուղու պիւյիւք մէքթէպի աթէյէ վիրմիշլէր, վէ անտէն էպնիյեեէի սայիրեեէ սիրայէթ իլէ պիւյիւք պիր եանկըն զուհուր իթմիշ տիր։

—Էքսբրէստէ օգունմուշ տուր։

«1881տէ. թահվիլաթը Օսմանլը-եէ համիլլէրինին վէքիլլէրի իլէ պիր մուվաֆֆագա նէշր օլունան տիւ-եունու ումումիյեէ նիզամնամիսինին ֆէսսխինէ, հալաթը հազբրէյի ֆէվգ էլատէ հասէպիյլէ գարար վիրիլ-տիկի, վէ տիւյեունու ումումիյեէ իտարէսինէ թէպլիղի էքյֆիյեէի օլունտուղու, տիւնքի կիւն շուեու պուրմուշ իսէ տէ, պու անճագ պիր զանանան իպարէթ օլուպ, չարշէմ-պիհ սապահընա գատար, հիւքիմէթի Սէնիյեէ ճանիպինտէն, տիւյ-եունու ումումիյեէ իտարէսինէ, վէ եախսօտ Օսմանլը պանդ ասընա, պու խուսուստա հիչ պիր թէպլիղաթ վուգու պուլմամըշ տըր։

ՄԻԼԼԷԹ ՄԷՃԼԻՍԻ

Պուլղարիսթան միլլէթ մէճլիսի սալը կիւնիւ Թրընօվատա ԺԷՃԷՄ-միւ իթմիշ տիր։

Բրէնս Ալէքսանտր իլէ բէյլիքի միւտիրան, Թրընօվաեա ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

Մէճլիսի մէզբիւր, էվվէլա, իբի վիլայէթին իթթիհատը, վէ սանիեա բրէնս Ալէքսանտր թարաֆընտան իհրազ օլունաճագ իւնվան, վէ սա-լիսա մագարրը հիւքիմէթ իզ-դէրինէ իտիլէն թէքեալիֆի սէլէսէ հագգընտա պէեանը բէյ իտէճէք տիր։ Իթթիհատըն թաստիգ օլու-նաճաղընտա չիբնէ եօգ տուր, մա-լիմաթը մախսուսեեէ նէզարէն, մէճլիսի մէզբիւր, բրէնս իւնվանբյ-լա գանաաթ իթմէյիպ, պլրինճի Ալէքսանտրա, «իբի Պուլղարիսթան գրալը» իւնվանը վիրիլտիկինի իլան իթմիշ տիր, եէնի մագարրը իտա-լէնին Թրընօվա օլաճաղը զանն օ-լունմագտա տըր։

ՍԷԼԱՆԻԿ

Սէլանիք վիլայէթինտէ պուլու-նան մէէմուրինի միլքիյեէ վէ աս-տէ, իտարէյի էօրֆիյեէ իլան իյ-լէմիշ տիր. հիւքիմէթի սապգա մէէմուրլարընա իթաաթ իտէն էշ-խաս գուրշունա տիզիլմէք թէէլի-քէսինտէ տիր։

Մէէմուրինի ճէտիտէ թարաֆընտան թաստիգ օլունմաեան մուհար-բերաթ, գօնսօլօսլարա վէ տիւէլի էճնէպիյեեէ այիտ տախի օլալար, բօսթա վէ թէլէկրաֆխանէլէրտէ գապուլ օլունմամալարը էմր օլուն-մուշ տուր։

Ագշամ ալաֆրանկա սաաթ սէ-քիզտէ, բշբգլարընը բեամիլէն սէօն-տիւրիլմէսի, վէ մէէմուրիյնի աս-ասկէրիյեեէտէն բուխսաթնամէ ա-լընմագ սըզընը սօգաղա չբգբլմամասը թէնպիհ օլունմուշ տուր։

Հէր պիր գասապատա կէօնիւլլիւ տէֆթէրլէրի թանզիմ օլունուպ, եէնի թայեին օլունան միւտիրլէր, իշպու կէօնիւլլիւլէրէ «եա հուրրիյ-եէթ, վէ եախսօտ մէվթ» իպարէ-սիյլէ պայրագլար թէվզի իթմիշլէր տիր։

Հիւքիմէթի մուվագգաթա թա-րաֆընտան, Ֆիլիպէտէքի բիւսուսու-սիթթէ հասըլաթը թէվգէֆ օլուն-մուշ տուր։

—Լօրտ Սալիզպըրի, Ֆրանսատա վագը Տիյէբ սայֆիյեէսինտէ պու-լունտուղու հալտէ, Շարգը Ռու-միլի իխթիյալընընն խապէրինի ալ-մասը իւզէրինէ, տէրագապ Լօնտ-բաեա ազիմէթլէ, գապինէ մէճլի-սինի տավէթ իթմիշ տիր։

Ինկիլթէրրա սէֆարէթի, հէնուզ Լօնտրատան հիչ պիր թալիմաթ ալ-մամըշ տըր։

—Դօնսթանթինօբօլիս զազէթա-սընտա օգունտուղունա կէօրէ, Պուլ-ղարլար, Ֆիլիպէտէ միթէվէֆա Մ. Զարիֆինին թէէսիս իթմիշ օլ-տուղու պիւյիւք մէքթէպի աթէյէ վիրմիշլէր, վէ անտէն էպնիյեեէի սայիրեեէ սիրայէթ իլէ պիւյիւք պիր եանկըն զուհուր իթմիշ տիր։

—Էքսբրէստէ օգունմուշ տուր։

«1881տէ. թահվիլաթը Օսմանլը-եէ համիլլէրինին վէքիլլէրի իլէ պիր մուվաֆֆագա նէշր օլունան տիւ-եունու ումումիյեէ նիզամնամիսինին ֆէսսխինէ, հալաթը հազբրէյի ֆէվգ էլատէ հասէպիյլէ գարար վիրիլ-տիկի, վէ տիւյեունու ումումիյեէ իտարէսինէ թէպլիղի էքյֆիյեէի օլունտուղու, տիւնքի կիւն շուեու պուրմուշ իսէ տէ, պու անճագ պիր զանանան իպարէթ օլուպ, չարշէմ-պիհ սապահընա գատար, հիւքիմէթի Սէնիյեէ ճանիպինտէն, տիւյ-եունու ումումիյեէ իտարէսինէ, վէ եախսօտ Օսմանլը պանդ ասընա, պու խուսուստա հիչ պիր թէպլիղաթ վուգու պուլմամըշ տըր։

ՄԻԼԼԷԹ ՄԷՃԼԻՍԻ

Պուլղարիսթան միլլէթ մէճլիսի սալը կիւնիւ Թրընօվատա ԺԷՃԷՄ-միւ իթմիշ տիր։

Բրէնս Ալէքսանտր իլէ բէյլիքի միւտիրան, Թրընօվաեա ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

Մէճլիսի մէզբիւր, էվվէլա, իբի վիլայէթին իթթիհատը, վէ սանիեա բրէնս Ալէքսանտր թարաֆընտան իհրազ օլունաճագ իւնվան, վէ սա-լիսա մագարրը հիւքիմէթ իզ-դէրինէ իտիլէն թէքեալիֆի սէլէսէ հագգընտա պէեանը բէյ իտէճէք տիր։ Իթթիհատըն թաստիգ օլու-նաճաղընտա չիբնէ եօգ տուր, մա-լիմաթը մախսուսեեէ նէզարէն, մէճլիսի մէզբիւր, բրէնս իւնվանբյ-լա գանաաթ իթմէյիպ, պլրինճի Ալէքսանտրա, «իբի Պուլղարիսթան գրալը» իւնվանը վիրիլտիկինի իլան իթմիշ տիր, եէնի մագարրը իտա-լէնին Թրընօվա օլաճաղը զանն օ-լունմագտա տըր։

ՍԷԼԱՆԻԿ

Սէլանիք վիլայէթինտէ պուլու-նան մէէմուրինի միլքիյեէ վէ աս-

կերիյեէնին ֆէվդէլատէ իհթիեաթ իզրէ հարէքէթ իթմէլերի զբմնընտա, էվամիրի չէտիտէ իրսալ օլունմուշ տուր։ Մէէմուրինի մահէլլիյէ, էհալիյէ, միւթէտիլանէ մուամէլէ իթմէքլէ պէրապէր, ասայիշին մուհաֆազասընա, գավիէն իթինա իտէճէքլէր տիր։

Պիր վագասյի միէսսիսֆէ զուհուրինտէ, մէէմուրինի մէրգումէ, միշթէրիքէն մէէսուլ օլաճաղլար տբր։

Սէլանիք վիլաեէթինտէ, իտարէյի էօրֆիյէ գանունու զաթէն ճարի օլտուղունտան, իլանընա հաճաթ գալմատբղը տէրքեար տբր։

ԿԻՐԻՏ

Կիրիտ էհալիսի, տայիմա Պուլղարլար այէյհինտէ նէֆրէթի ֆէվգէլատէ իլէ մէէյուֆ օլտուգլարընտան, Ռումիլիի Շարգը իխթիլալը կիրիտտէ պիր հէյճանը ֆէվգէլատէ իլէ թէլագը օլունմուշ, վէ Իսֆաքիա վէ տիկէր մահէլլէրտէ նիմայիշլեր իճրա գբլընմբզ տբր։

Մէէմուրինի մահէլլիյէ, գանսօլոսլարը մուավէնէթիլէ թէսկինի հէյճանէ զայրէթ իլլէմէքտէ իմիշլեր։

ԵԱՆԵԱ

Եանեատա հէյճան զուհուրինէ տայիր օլան թէվաթուրլարը ասլը օլմտբղընտան, պունլարը, պօրսա արաճիֆի օլտուղու, Թարիգտէ օգունմուշ տուր։

ԻՃՄԱԼԸ ԱՀՎԱԼ

—o—

Լիզումը մուհաֆազասը, տիւէյի ֆէիիմէնին վազիֆէյի նամուս ուշանը օլան Պէրլին ահանամէսի պիր պիւեիւք սատէմէեէ ուղրատբ։

Մալիմ օլտուղու իւզրէ, Պէրլին չէհրինտէն, պունտան եէտի սէնէ ագտէմ պիր ահանամէյի ումումի տիւէյի եաբըլմբզ տբր։

Նիչէ ահքեամը չէտիտէսի միեանընտա, մէզքիւր ահանամէնին ոն իւչինճիւ մատտէսի, պիր Շարգը Ռումիլի վիլաեէթի թէշքիլ էթմիշ տիր։

Վիլաեէթի մէզքիւրէ, իտարէճէ մուխթարիյեէթ շարթբյլա, Սալթանաթը Սէնիյեէնին, տօղրուտան տօղրուեա, հիւքիւմէթի Սէնիյեէ վէ ասկէրիյեէսի թահթընտա պուլունաճաղը, ահանամէտէ մուսարրահ տբր։

Հէր տիւրլու ահքեամբ չէտիտէսինի պիղէ իճրա իթտիրտիքլէրի ահանամէնին իշպու հիւքմիւնիւ, պիր Պուլղար ֆբրզասընն բայիմալ իթմէսինէ, Էվրոպա տէվլէթլերինէն, էլպէթթէ սիքիթ իլէ մուզապէլէ իթմէլերի միմբին վէ ճայիզ օլամաեաճաղը աշիքեար օլան մէվատտէն տիր։

Լաեբզբյլա մուհաֆազայի ումուր իտէնլէր, պու քէրրէ, Ֆիլիպէտէ վուգու պուլան հատիսէեի, բէք զիեատէ նազարը էհէմմիեէթէ ալընմազա շայեան պիր քէյֆիյեէթ ատտ իտէրլեր։

Եալընբզ պիզիմ ալէյհիմիզտէ օլմաեբզ, պիթիւն Էվրոպա տէվլէթլերինին, հէմ ալէնէն շան ու հայսիյեէթլերի, վէ հէմտէ զբմնէն մէնֆաաթլարը խիլաֆընտա վուգու պուլան պու հարէքէթ, պիր արզուի միլլի նամբյլա վուգու պուլմուշ տուր։

Ինկիլթերրա, Հինտիսթանը, Ռուսիա, Լէհիսթանը, Ավսթրիա Մաճարիսթանը, Ֆրանսա Ճէզայիրին իսթիգլալընը իլան իթմէտիքճէ, միլլի արզուլեր, տէվլէթլերին հուզուզու ահտիյեէսինի իխլալ իթմէք, վէ մուահէտաթը տիւէլիյեէեէ զալէպէ իլլէմէք գաիտէսի, Էվրոպատա միսէլլիմաթտէն ատտ օլունտուղու իտտաա իտիլէմէզ։

Պու հալէ գարշը, պիզ տէվլէթլերլէ պէրապէր իմզա իթտիկիմիզ ահանամէ խարիճինտէ գաիտէլերէ, իհալէյի սէմի իլթիֆաթ իտէմէյիզ։

Թէհտիտ օլունան ասայիշ, էճզայի միւթէմմէմէյի մէմալիքիմիզտէն օլան պիր վիլայէթին, վէ միսաթագպէլէն սայիր նազիք մէմալիքիմիզ ասայիշի տիր։

Սէրվէթ ու սաման իլէ միշարը պիլ պէնան օլմաղա լաեբզ պիր թագրմ մէմլէքէթլերիմիզին, ֆէսատաթը կիւնակիւն իլէ իհթիլալէ տիւշիւրիւլմէսի, պիզի տախի շիտտէթլի թէտաապիրի ասկէրիյեէ իթթիխազընա մէճպուր իլլէեօր։

Ճիմլէյի ահքեամը ահտիյեէտէն օլարագ, Շարգը Ռումիլինին, տախիլի վէ խարիճի ասայիշ վէ էճնիյեէթի թէհտիտ օլունտուղու հալտէ, ասկէր սէվգընա հագզըմբզ վար տբր։

Հուզուզումուղու մուհաֆազատա, զէրրէ գատար, թէճվիզի գուսուր իլլէմէեէճէկիմիզ կիպի, իհտէմիզէ թէրէթթիւպ իտէն վազիֆէնին իֆասընտա ասլա աճզիմիզ եօգ տուր։

Խիւտանընն ինայէթիլէ, Շարգը Ռումիլիտէ, թէսկինի շուրիշ իթմէկէ տէկիլ, հէմ Պուլղարիսթանը վէ հէմտէ Շարգը Ռումիլիեի, եէնիտէն ֆէթհ իթմէկէ միւզթէտիրիզ։

Տէվլէթլէր թարաֆընտան տախի մազհարը մուավէնէթ օլաճաղըմբզտա իշթիրակահբմբզ օլմաեբզ, Էվրոպա էֆքեարը ումումիեէսի իսէ քեամիլէն լէհիմիզտէ տիր։

Զէրրէ գատար պէհրէմէնտիթէրպիյեէ վէ մէարիֆ օլմաեան Պուլղար շագրեասընն, պէօյլէ հուզուզու տիւէյ խիլաֆընտաքի հարէքէթլերի, քիւլլի եէմմ, հէր թարաֆտա կէօրիւլէն ճինաեաթը ատիյեէ գապիլինտէն ատտ օլունտա պէճա, վէ տիկէր թարաֆտան վազիֆէյի մէտէնիյեէթբէրվէրան, իճապաթը հուզուգը յեէեի, էշգըեաեէ գարշը, գուվվէյի ճէպրիյեէ իլէ իճրա տբր։

Ռիվաեաթը ճարիյեէ արասընտա, բէք չօգ միւպալաղաթ մէվճուտ օլուպ, միւպալաղաթը մէզգուրէ միեանընտա, հագայիգը ահվալը քէշֆ ու իսթիխրաճ միւշքիլ տիր։

Զիեատէսիյլէ թէլաշա տիւշմիւշ օլան Էվրոպա գապինէթօլարը մապէյնինտէ, մուխապէրաթ իճրա գբլընբեօր։

Սէրայի Հիւմաեունը հազրէթի Բատիշահիտէ, մէճալիսի միւքելա ինիգատ իթմէքտէ օլուպ, միւտավէլէյի էպհաս պույրուլուեօր։

Շիմտիքի հալտէ, ճանիպի Պապը Ալիտէն, Էվրոպա տէվլէթլերինէ թէսթիր պույրուլան միւզէքքերէյի ումումիյեէնին ճէվապլարը պէքլէնիլմէքտէ տիր։

Սուրէթի միւքեմմէլէտէ օլարագ, իշին տիպլօմասիեէ միւթաալլիգ ճիհաթը իթմամ իտիլափքտէն սօնրա, վազիֆէյի ֆիիլիյեէյի ասկէրիյեէմիզին իֆասը, պիր կիւնա մանիաեա բասթ կէլմէքսիզին, հիւնի իճրա իտիլիր։

Զարուրի օլարագ, գան տէօքիլմէքլիք մէճպուրիյեէթինտէ պուլունմագլբղմբզտան տօլաեը բէք էսէֆ իտէր իսէքտէ, մուհաֆպայի հուզուզումուզ իշին, սաթվէթի ասկէրիյեէմիզի իրաեէ սբրասը կէլտիքտէ, պիր ան վէ պիր տագբգա թէէնին վէ թէքեասիլ իթմէեէճէկիմիզի, վէ միսէլլէմի ալէմ օլան սաթվէթի ասկէրիյեէմիզի թէէսսիր իթտիրէճէկիմիզի, հէր քէս պիլիր։

(Թ-րէգ)

ՍԱՐՐԱՖԻՅԵԼ

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ուսբ	(Տ Սէրի)		
» »	Սեպտ. 12 ագշամ գաբան.		14-27
» »	» 11 սապահ աչ.		14-36
» »	էն եիւքսէք		15-
» »	էն աշաղը		14-50
» »	սաաթ 5 տէ		-
Ա. Սէրի	Ինկիլիզ լիրասը		26-
Բ. »	» »		15-20
Գ. »	Օսմանկը լիրասը		14 33
Իւնիֆիէ			61-50
Ռումիլի	շրմէնտրֆէր		54-
Բաբոր	ղուրուշ		—
Հավալէսիզ	»		75-
Ագճէ ֆայիզի		%	6-

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

—o—

Լօնտրա 16 Սեպ.

Մ. Կլլատբսթրն Թարաֆընտան, ինթիխապճլարա խիթապէն նէշը օլունան պէեաննամէտէ, նամուսու տէվլէթ միսահտ օլտուղունտէ, Մբսբրբն Ինկիլիզ ասկէրընտէն թախլիյեէսի թավանյեէ օլունմուշ տուր։ Միշարիլեյհ Մբսբրը զապթ վէ եախատ հիմայէ, վէ եա իլա զայրի նիհայէ իշղալ բօլիթիգասընը քեամիլէն ըհտա, վէ Ինկիլթերրանընն, Մբսբրտա, տիւէլի սայիրէնին վաճիպ իւլ բիայէ օլան հուգուգունա, տայիմա մաղլուպ օլաճաղընը, վէ Մբսբրը թախլիյեէ իթմէտիքճէ, Էվրօքատէ հուբրիյեէթ հարէքէթինի իատէ իտէմէեէճէկինի պէեան իթմիշ տիր։

Սապբգ գապինէտէ թիճարէթ նազբրը թարաֆընտան իրատ օլունան նութգուն, լիսանը իթիտալ իզրէ օլմասը միւլապէսէսիյլէ, էֆքեարը միւֆրիթէ էրպապբյլա հուբրիյեէթբէրվերան պէյնինտէ մուվաֆագաթ հուսուլի մէէմուլ տուր։

Պու հալէ, մուհաֆազաքեարլարընն բէսմի իտարէտէ պագալարը իհթիմալի իզալէ օլունաճագ տբր։

(Ղազէթամբզընն թապ իտիլմէսի վագթինէ գատար, բօլիթիգաեա տայիր հիչ պիր թէլէկրաֆ զուհուր իթմէմիշ տիր)։

ԻԽԹԱՐ

Հէր նէ գատար թէրճէմէսինի նէշը իլլէտիկիմիզ քիթապլարընն հէր սահիֆէլերի եօգարբբընտա խիմլերի եազըլմազտա օլուպ, վէ հէր քէս ֆէհմ իլլէմէքտէ իսէտէ, պէյքի պաղբլար դայրէթ վէ թէլաշ իլէ տիզգամի իթմէղերտէ պիր եանարշլբգ զուհուրա կէլիր շիւրհէ վէ միւլահազասընա մէպնի իխթար իտէյիզ քի, տիւնքի նիւսխէմիզտէ տէրճ իտիլէն քիթապ, հէր տէֆա զազէթատա տէրճ իտիլէն Գաբտան Համէրասընն Սէրկիւզէշթի օլմաեբզ, տիկէր ճանվէր Պիր Գարը թէսմիյեէ էլլէտիկիմիզ քիթապ տբր։

ԹԱԼԻՄԸ ԳՐԱԱԹ

—

Ի-ԼԻՆՕՅԷ- ԴԷՖ ՕԼԸՍՔ ԲԱՂ ԷՎԷՀԷԴԷՐ։

Միւպթէտիլէրին սուհուլէթլէ գրաաթ թահսիլինէ մէտար վէ թէզհիպի ախլաղընա խատէմ օլմագ իւզրէ, պիր չող լիսանտա պուլունան ախլաղ քիթապլարընտան պիլ ինթիխապ ճէմ վէ թէրթիպ լիտիմիչ, վէ չիմլէ յի իհթիատէսի տախի կիւզէլ, վէ եէնի ուսուլտա օլմագ իւզրէ, Օսմանլը իւտէպայի հազրէսի միեանընտա էնչէօրէթչուարլարընտան մուալիմնաճի էֆէնտի թարաֆընտան թասհիհ օլունարագ, ալէա քեաղըտ իւզերինէ միքէմմէլ սուրէթաէ թապ օլունմուշ տուր։

Հավի օլուսուղու տէրալը ատապ ու ախլաղ վէ ֆազիլի ինսանլարէնին իհապ իթիրտիկի վազայիֆտէն, վէ պու վաղիֆէլէրի չօճուղլարը ագլու ֆիք՝ըլէրինէ էյիճէ եէր իթտիրմէք իւզրէ էն մէշհուր էմսալլէրտէն իպարէթ տիր։ գօլայ իպարէլէրտէն ալէթ թէտրիճ, էն եիւքսէք ֆիքիրլէրէ գատար թարագը իթմէքտէ, վէ օգուտեան թալէպ յի հիչ օսանտրմաճագ, վէ օգուտուգճա օգուտաճա օյան չէվգ վէ զայէթինի արթըրաճագ սուրէթտէ մութէնէվվիր վէ միխթէլիֆ մատէլէրտէն իպարէթ պուլունմուշ տուր։

Վէ հավի օլուսուղու տին պահպարը ումում մէմալիքի Օսմանլիյէտէ պուլունան վաթան էվլատլարը ընդ ալէսէվիեէ օգուտլարը նա էլ վիրիլի օլմասը խուսուսու տախի, քիթապն պու իւչինճի թապընտա, պիր գաթ տահա նազարը տիգգաթա ալընմըշ ոըր։

Թալիմի Գրաաթրն պու խասալէրի սաեէսինտէ Օսմանլը մէքթէպլերինէ մատատա, Ռում վէ Եէհուտի մէքթէպլերին էքսէրիսէ գապուլ վէ գրաաթ օլունմագտա, վէ էս ըի մէղքիւր պիրիմ Ուսուսմանկան խրիստուրդ թարաֆընտան թահսին վէ մէքթէպլէրիմիզտէ օգունմասը իչին թահթը գարարա ալընմըշ օլտուղու տախի պու վէսիլէ իլէ, էնու ղ պիլմէ եէնլէրէ իհթար օլունուր։

Ֆիեաթը տախի էհվէն օլարագ էրմէնի քիհապճղարընտա սաթըլմագտա տըր։ պաշլըճա սաթըլան մահէլլ Պապը Ալի ճատէսինտէ Ա.ռաքել էֆէնտիյէ 46 նիմէրօլու քիհապխանէսի տիր։

Պիրինճի գրամ, հրուֆաթ պասմասը (թապը սալիս) 2,20։

Իրինճի գրամ, հրուֆաթ պասմասը (թապը սանի) 2,20։

Պու տէֆտա չըգան իչինճի գրամ, հրուֆաթ պասմասը (թապը էվվէլ) 3,20։

Պիրինճի գրամ, էլ եազը (թապը սալիս) 4։

Թօչտան տրանլարա, ըղօնթօ օրունճագ տրը։

—o—

ՄԱՆՈՒԷԼ Կ. ՄԻՐԱԽՈՐԵԱՆ

—

ՆԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆ

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՀԱՅԱԲՆԱԿ ԳԱՒԱՌՍ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՏԱՃԿԱՍՏԱՆԻ

—

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ՕԱՐԷՆ ԵՒ ՁՈՐԷՆ, ՀՆԷՆ ԵՒ ՆՈՐԷՆ

ՊԻՏԱՆԻ ԳԻՏՆՈՑ

—

ՄԱՍՆ Ա. Բ. Գ. (Ա-ԲԳ)

Հայաբնակ գաւառաց ընդհ. նկարագրութիւն, տեղագրութիւն, աշխարհագրութիւն, վիճակահանութիւն, շէն և ամայի վանօրէից նկարագիրն, աւանդութիւնք, և այլ նիւթեր պարունակող Աղգ. գործ մի է, ամենակարեւոր և հետաքրքրական գրուած շրջհայեաց և շատ նուրբ տեսութեանէ, արժանի ամեն Հայու յաճախակի վերծանութեան։

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով, կեդրոնատեղին է ի Պոլիս Պահճէ-Դարու հացագործի փառանդամ Դ. Էֆ. Ճանեանի վաճառատուն, թիւ 11։

Գին. – Ա. և Գ. Մասերն 8 ական իսկ Բ. Մասն 10 դահեկանի. վարժարանաց համար գոնացուցիչ զեղչ կը լինի և յանձնարարութիւնք ճչտիւ կը կատարուին։

—o—

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

կամ

ՍԻՐՈՒՆ ԶԲՕՍԱՐԱՆ

ՄԱՆԿԱՆՑ ԵՐԿՐՈՐԴ ԴԻՐՔԸ

36 գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած

Այն դասագիրքը ակից առաջ հրատարակեալ Բերական կամ Մանկանց գրքին Բ. մասն է, և կը պարունակէ մանկական երգեր, կարճ հատուածներ, առածներ, առակներ և փոքր պատմութիւններ։

Գինն 2 դահեկան

Կը վաճառի Մարգարեան գրատունը, Մշրճան փ. 9։ Դպրոցաց համար 0/0 էլ զեղչ կը լինի։

—o—

ՏՕՆԱԿԱՐԳ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Հրաբարակեաց

ՍԱՀԱԿ Ա. ԽԱՆՃԵԱՆ

վաւերացմամբ Աղգ. Կրօն. ժողովոյ.

Պու տէֆտա Գավաֆեան Տպարանընտա կիւզէլճէ թապ օլունարագ, բունիմայի կուտուր օմուշ տուր, վէ ճիլտլէնմիչ օլտուղու, վէ 360 սահիֆէտէն իպարէթ պուլունտուղու հալտէ, եալըընըզ 10 արղուրուշա սաթըլմագտա տըր։

—o—

SIROP DE QUINQUINA

FERRUGINEUX

de GRIMAULT et Cie

Pharmaciens à Paris

Բարիս էֆզանճլարընտան Կրիմոլ կէ գումբանեասընդն չէլիքի կէ զընապընալը շուրուպու.

Տիմաղա խոչ կէլէն իչպու պէրրահ շուրուպտա, ինսանա գուվվէթ վիրէն զընապընտան մատա, գանդն պաշլրճա անասրընտան օյան չէլիդ տախի վար տըր։ Բարիսին էն միւթէպէր հէքիմէրի, ըէնքսիզլիկի տէֆ իթմէք, վէ կէնճ զըզլարընն վիճուտլերի սէրբիմէսինի զօլայլաթմագ, վէ գուվվէթտէն տիւշիւշ ատամլարա գուվվէթ վիրմէք իչին, մէդքիւր շուրուպու խաթիմալ իտէրլէր։ Գատընլարընն էքսէր տէֆա տիւշար օլտուղլարը գանսըզլըզ, վէ Լէօգօրէ Թապիր օլունան գատընլարա մախսուս խաթալրգտան նէչէթ իտէն, վէ թէհամմիւլ օլունմագ տէրէճէտէ օյան միտէ աղրրլարընը անինտէ տէֆ իթտիկի կիպի, գատընլարընն ատէթինի նիզամընտա տէվամ իթտիրիր վէ գօլայլաթտըրըր։ Ըէնքսիզ, լիմֆալը, վէ սըրճաալը չօճուղլարա տախի հէքիմէր պու շուրուպու վիրիրլեր, Վէլհասըլ իչպու շուրուպ, իչտահը աչար, եէմէյի գօլայ հազմ իթտիրիր, վէ չալըշմատան վէ եա ուզուն միւտէթ տէվամ իտէն խաթալրգ սէպպինտէն գանլարը ադալմըշ օյան պիլինմէք քէսանա ֆայիտէլի տիր։ Պունու գուլլանան չօգ սի բմէյիպ մուհասսէնաթընը կէօրիր.

ԿՐԻՄՕԼ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԱՆԱՍԸՆՆ

ՁԷԼԻՔԻ ՎԷ ԳԸՆԱԴԸՆԱԼ

ՄԱԼԱԿԱ ՇԱՐԱՊԸ

Իչպու մուալիճէտտէ պուլունան շարապը, տօղրուտան տօղրու Մարակատան ատաթրն ալմըշըզ տրը. ֆայիդամընզ, էն ազը օն սէնէլիքտէն տշագը շարապ իսթիմալ իթմէզ։ Իչպու շարապ, ատամա գուվվէթ վերիր, եէմէյի հազմ իթտիրիր, վէ միսէյէ ֆայտալի տիր։ Տիմաղա բէք խոչ կէլիպ, «Քինքինա ժօն բրաեալ» Թապիր օլունան գընընազընտեա մախսուս ածըլըզը վար տրը։ Ածըլըզը ազ վէ ածըլըզը օլմասան գընընազընալը շարապլարընն իսթիմալ օլունմասընը Թավսիէ իտէրիզ։ Սաթըլըր պէօյուք էճզախանէլէրտէ։

Բարիսատ վիվիէն սօղազընտա 8 նումէրօլու վէ սայիր մեշհուր էճզահանէլէրտէ պուլունուր։

H

ՃԷՊ ԼՈՒՂԷԹԻ

ՖՐԱՆՍԷԶՃԱՏԱՆ ԹԻՒՐԲՃԷԵԷ

Ապանէ պէտէլի 10 ղուրուշ օլուպ, պու լուղէթի թախմինէն 70 ֆօրմաեը վէ 30 պին լուղէթի ճամի օլաճագ տրը։

Թապիվէ նուշիրլերի, Պապլը Ալի ճատտէսինտէ 25 նիմէրօլու քիթապխանէյին սահիպլերի կարապատ վէ Դասպար էֆէնտիլէր տիր։

—o—

ՖԷԶԼԷՐԻ ԹԱՐԻԽԻ ՕՍՄԱՆԻ

Իչպու մուխթասար թարիխի Օսմանի, 208 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, քիթապճը կարապատ էֆէնտիյէն տիւքքանընընտա, վէ սայիր քիթապճը տիւքքանընընընտա սաթըլմագտա տըր։

—o—

ՐԻՀՆԻՄԱՑԻ ՄԻՒԲԵԱԼԷՄԷՑԻ

ՖՐԱՆՍԷԼԻ ՎԷ ԹԻՒՐԲԻ

440 սահիֆէտէնիպարէթ օլարագ Զարէհ թապխանէյինտէ բէք կիւզէլ թապ իտիլմիչ պիր միւքեալէմէ քիթապը ըունիւմայի զուհուր իլէ, սիւսլիճէ ճիլտլէթտիրիլմիչ օլտուղու թագտիրտէ, պիրէր մէճիտիլեէեէ սաթըլմագտա տըր։

—o—

ԿԻՒԼՏԷՍԹԷԻ ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹԸ

ՐԷՍՄԻՑԵԷ ՎԷ ՂԱՑՐԻ ՐԷՍՄԻՑԵԷ

—

ՊԱՊԸ ՍԱԼԻՍ

ԷՍԷՐԻ ՄԻՔԱՐԻ

Իսէրի մէղքիւր, քիթապէթի Օսմանիյեէնին շիմոհքի չիյվէսի, վէ Տէվլէթի Ալիյեէնին ուսուլ ու նիզամաթը ախիրլի իւզրէ թանզիմ իտիլմիչ, վէ բիւգա, վէ տիվանի, վէ թարիխ խաթթարըյլա եազըմըշ պիր թազըմ տէյն, վէ իպրա, վէ վէքեալէթ, վէ քէֆալէթ սէնէտլերի, վէ իլմու խապէրլէր, վէ էնվայի արզուհալլէր իլէ բրօթէսթօ, վէ սէքվէսթրօ խաթիտալերի, վէ կէօնակէօն թէզքերէ վէ թահրիրաթլարը հավի օլմաղլա, էրմէնի քիթապճըլարը բեֆֆիֆէսինտէ վէ սուճու Պոզոս վէ Յակոբ աղալար նէզտինտէ 6 պուչուգ ղուրուշ ֆէյ իլէ սաթըլմագտա տըր։

—o—

LAMPLOUGH'S PYRETIC SALINE

ԼԱՄԲԼՈՒՇ ԲԻՐԷԹԻՔ ՍԱԼԻՆ

Պու մուալիճէ քէօրիրիճի վէ կազը լէզիզ պիր նէվի սու օլուպ, վիճուտա գուվվէթ վէ միսէեէտ ֆէրրահլըգ վիրտիքտէն պաշգա, պաշ աղրրըսընը տախ ատինտէ տէֆ իթտիկի կիպի, տէնիզ թութմասընը տախ աէֆ իտէր, վէ սաֆրաեը պատտրրը, վէ քէգալիք թաամը հազմ իթտիրիպ, գապրզըզը, վէ միտէ էքչիկնի, վէ նէզլէի, վէ անտէն նէչէթ իտէն նէսպէթի մահվ իտէր։ Վէ Ֆիկվրը թիֆիտ թէսմիրեէ օլունա խաթալրզը էն թէհլիքէլի տէրէճէսինտ պիլէ պատրը չիֆա իտէրլք, եա էօնիւնու այրը, վէտէ եախատ թա էսասընտան սազալտրը։ Վէ քէզալիք սգարլաթին, վէ բարիսէէն նամ հիմմաեը վէ էմսալէրինի, վէ պէնապէրին իւրթիքլէր տէնիլէն հարարէթի, վէ գրիպը, վէ սիվիճքլէր, վէ տէրի իլլէթլերի, վէ հէր նէվի գան պօզուգլուղունտան իլէրու կէլէն մարազլարը տէֆ իչին քէք նաֆի տիր։ Կէրէք մէքթէպի թըպպ՝ յեէ, վէ կ՝ըրքթըպպա տայիր զազէթալար, ըմբը-ՀԷ ԲԷԷԲԻԷ+ --ԼԷ հագգընտա մէտ ու սէնալար օգուեարագ, չիֆաբէ զիրիքտէ նէգ՝ա օլմասընը թագտիր իլէմիչլեր տիր։ Մէղքիւր մուալիճէեի, հէրքէս, քէնտի խանէսինտէ սազլամաեա զայրէթ իսթիքտէն պաշգա, հաթթա եօլճուլուգտա տախի պիրլիքտէ թաշրմագըզա ունուիմամալը տրը։

ՇԷՀԱՏԷԹԼԷՐ

Տօքթէօր Պրու տէմիշ տիր։ –ՃԷմիյեէթի պէշերիյեէ իչին պիր մէնֆաաթը սազիմէ սահբլաա սէղա տրը։ Տօղթէօր Մօրկան. – Ինսանընն գանընա, զայպ իթմիչ օլտուղու էվվէլքի գուվվէթի վիրմէքտէ տիր։ Տօքթէօր Թիւրէյ. – Ֆիկվրը սգարլաթին լչին, էն գլեատէ ֆայիտէլի օլտուղունտան, քէնտի միչքէրիրէմիմ, մահղա պունու թավսիյեէ իլլէմէքտէ օլտուղումու, գամիէն պէեան իտէրիմ։ Տօղթէօր Ս. Կիպպրն (Լօնտրա խասթախանէսինին սապգ թապիպ.) – Մէղքիւր մուալիճէնին մէնֆաաթը բէսիրէմէն, պիզգաթ քէնտի թէհրիպէլերիմ իլէ կ՝օրմուչ օլտուղունտան, խայի սէնէլերէտէն պէրու, քէնտի քէֆսիգլերիմէ իսթիմալինի միքիտ կէօրմէքտէյիմ։

Հ. Լամբլուշ, 113, Հօլպորն, Լօնտրա. Խաթանպօլտա տէբսու, Պէյօղլունտա վագը Մ. Գանճիք սիրատլրլէր էճզախանէսի օլուպ, վէ սայիր նամատար էճզախանէլէրտէ տախի պուլունմագտա տրը։

L